

Sygn. akt III KO 35/21

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **A. A.**

skazanego za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i in.

na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 31 sierpnia 2021 r.,

w przedmiocie wniosku skazanego o wznowienie postępowania

zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 marca 2021 r., sygn. akt II AKzw [...],

utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w R.

z dnia 30 grudnia 2020 r., sygn. akt II Ko [...] (II K [...]),

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w R. postanowieniem z dnia 30 grudnia 2020 r., sygn. akt II 1 Ko [...] (II K [...]), na podstawie art. 75 § 2 k.k. zarządził wobec A. A. wykonanie kary roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem tego Sądu z dnia 3 października 2016 r. w sprawie II K [...]. Z uzasadnienia wynika, że powodami tej decyzji było uznanie, że w okresie próby skazany rażąco naruszył porządek prawny popełniając przestępstwo z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., za które prawomocnym wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w R. z dnia 14 września 2020 r., sygn. akt II K [...], został skazany na karę 6 miesięcy ograniczenia

wolności, nadto że uchyla się od uiszczenia grzywny (była wymierzona w wysokości 100 stawek dziennych po 10 zł każda).

Po rozpoznaniu zażalenia wniesionego przez obrońcę skazanego, Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z dnia 8 marca 2021 r., sygn. akt II AKZw [...], utrzymał w mocy postanowienie Sądu I instancji.

Pismem z dnia 25 kwietnia 2021 r. skazany A. A., powołując się na art. 542 k.p.k. w zw. z art. 540 § 2 k.p.k., wystąpił o wznowienie postępowania w opisaney sprawie. Jednocześnie z uwagi na wymóg art. 545 § 2 k.p.k. zwrócił się o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w postępowaniu wznowieniowym, jak też o wstrzymanie wykonania kary.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek skazanego jest dotknięty brakami formalnymi, w tym polegającym na niesporządzeniu wniosku przez podmiot fachowy, czego skazany jest świadomy. Niecelowe byłoby jednak podejmowanie decyzji w przedmiocie wyznaczenia mu obrońcy z urzędu, bowiem nie ulega wątpliwości, że w oparciu o art. 545 § 3 k.p.k. należało odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

Z powołanego przez skazanego przepisu (art. 540 § 2 k.p.k.) oraz treści wniosku wynika, że za przesłankę wznowienia postępowania uważa on wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2013 r., SK 9/10 (OTK-A 2013/6/79). Wyrokiem tym, wydanym na gruncie ówczesnego brzmienia art. 75 § 1 k.k., Trybunał uznał, że „art. 75 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zm.) w zakresie, w jakim nie przewiduje możliwości odstąpienia przez sąd od zarządzenia wykonania kary w sytuacji, gdy wobec skazanego ponownie orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”. Skazany nie dostrzegł, że z zasadniczego powodu wyrok ten nie może prowadzić do wznowienia postępowania w jego sprawie, której przedmiotem było zarządzenie wykonania pierwotnie zawieszony kary roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Mianowicie przepis art. 540 § 2 k.p.k. ma zastosowanie w przypadku, kiedy najpierw określony przepis prawny był

podstawą wydania orzeczenia, a następnie Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności tego przepisu z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą. W sprawie A. A. tak nie było, bowiem sądy obu instancji orzekały po dacie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, SK 9/10. Nadto autor wniosku nie dostrzegł, że wspomniany wyrok dotyczył art. 75 § 1 k.k. w ówczesnym brzmieniu, który przewidywał obligatoryjne zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności, gdy w okresie próby kolejnym wyrokiem skazanemu za przestępstwo umyślne prawomocnie wymierzono karę pozbawienia wolności, także z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W dacie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności wobec A. A. przepis ten miał inne brzmienie, dostosowane do wspomnianego wyroku Trybunału Konstytucyjnego, ważniejszy jest jednak fakt, że w sprawie skazanego miał zastosowanie nie art. 75 § 1 k.k., ale art. 75 § 2 k.k. przewidujący fakultatywne zarządzenie wykonania kary, który przez Trybunał Konstytucyjny nie był kwestionowany, zwłaszcza po dacie wydania prawomocnego postanowienia w sprawie skazanego.

W obszernym piśmie skazany podniósł inne jeszcze okoliczności, które – jego zdaniem – wskazują, że zarządzenie wykonania wymierzonej mu kary pozbawienia wolności było decyzją nieprawidłową. Np. kwestionował, że w okresie próby rażąco naruszył porządek prawny, twierdził, że niezapłacenie grzywny nie powinno rzutować na zarządzenie wykonania kary, jak też wskazywał, że chociaż obrońca sporządził zażalenie na postanowienie Sądu I instancji, to wobec późniejszego wypowiedzenia przez adwokata stosunku obrończego nie miał należytej pomocy prawnej w przedmiotowym postępowaniu wykonawczym (obrona nie była obligatoryjna). Nadmienił również, że postanowieniem Sądu (Apelacyjnego) z dnia 19 kwietnia 2021 r., sygn. akt II AKzw [...], „umorzono rozpatrzenie” jego osobistego zażalenia na postanowienie Sądu I instancji. W związku z tym należy wskazać, że kwestie te musiały pozostać poza polem widzenia Sądu Najwyższego, który nie jest sądem „III instancji”, mogącym kontrolować zasadność decyzji sądów powszechnych w przedmiocie zarządzenia wykonania kary. W polu tym pozostawała wyłącznie przesłanka, która według skazanego nakazywała wznowienie postępowania w przedmiocie zarządzenia wykonania kary, ta jednak – co wyżej wykazano – nie zaistniała.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.